

**WYŻSZA SZKOŁA NAUK O ZDROWIU**

**W BYDGOSZCZY**

**PIELĘGNIARSTWO STUDIA DRUGIEGO STOPNIA**

Profil praktyczny

**PROGRAM STUDIÓW**

**ZAWARTOŚĆ DOKUMENTU**

**I. Studia – ogólna charakterystyka**

**II. Ogólne efekty uczenia się – sylwetka absolwenta**

**III. Szczegółowe efekty uczenia się z uwzględnieniem charakterystyk drugiego stopnia**

**IV. Program studiów**

**V. Metody weryfikacji i potwierdzania efektów uczenia się**

**VI. Praktyki zawodowe**

**I. Studia – ogólna charakterystyka**

Nazwa Uczelni	Wyższa Szkoła Nauk o Zdrowiu w Bydgoszczy
Adres siedziby	Ul. Jagiellońska 4, 85-067 Bydgoszcz
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Poziom kształcenia	Studia II stopnia (uzupełniające magisterskie)
Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
Liczba semestrów	4
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	120
Liczba godzin kontaktowych	1371
Liczba godzin praktyk zawodowych	200
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Magister Pielęgniarstwa
Dyscypliny, do których odnoszą się efekty uczenia się/ procentowy udział	Nauki o zdrowiu: 84% Nauki medyczne: 16%
Język wykładowy	Język polski

## II. Ogólne efekty uczenia się – sylwetka absolwenta

II.1. W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- 1) zasady i metody monitorowania stanu zdrowia pacjenta oraz realizacji działań promocyjnoprofilaktycznych w populacji osób zdrowych;
- 2) standardy realizacji zaawansowanych i samodzielnych świadczeń pielęgniarских;
- 3) mechanizmy działania produktów leczniczych i zasady ich ordynowania;
- 4) wytyczne terapeutyczne i standardy opieki pielęgniarской w chorobach przewlekłych;
- 5) zasady i metody edukacji osób zdrowych i chorych w chorobach przewlekłych;
- 6) rolę pielęgniarki w koordynowanej opiece zdrowotnej;
- 7) problematykę zarządzania zespołami pielęgniarскими i organizacjami opieki zdrowotnej;
- 8) uwarunkowania rozwoju jakości usług zdrowotnych;
- 9) regulacje prawne dotyczące wykonywania zawodu pielęgniarki i udzielania świadczeń zdrowotnych;
- 10) metodologię badań naukowych i zasady ich prowadzenia;
- 11) wymagania dotyczące przygotowywania publikacji naukowych;
- 12) kierunki rozwoju pielęgniarstwa w Europie i na świecie;
- 13) zasady udzielania świadczeń zdrowotnych w opiece długoterminowej;
- 14) uwarunkowania kulturowe i religijne sprawowania opieki pielęgniarской nad pacjentami różnych narodowości i wyznań;
- 15) metodykę kształcenia zawodowego przeddyplomowego i podyplomowego.

II.2. W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- 1) monitorować stan zdrowia dzieci i osób dorosłych, w tym osób starszych, oraz wdrażać działania edukacyjne i promocyjno-profilaktyczne;
- 2) rozwiązywać problemy zawodowe, szczególnie związane z podejmowaniem decyzji w sytuacjach trudnych, wynikających ze specyfiki zadań zawodowych i warunków ich realizacji;
- 3) dobierać, zlecać i interpretować badania diagnostyczne w ramach posiadanych uprawnień;
- 4) opracowywać program edukacji terapeutycznej pacjenta z chorobą przewlekłą, prowadzić tę edukację i dokonywać ewaluacji tego programu;
- 5) samodzielnie pielęgnować pacjenta z raną przewlekłą i przetoką;
- 6) koordynować opiekę zdrowotną nad pacjentem w systemie ochrony zdrowia;
- 7) ordynować leki, środki specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, w tym wystawiać na nie recepty lub zlecenia;
- 8) udzielać samodzielnych porad zdrowotnych w zakresie posiadanych kompetencji zawodowych;
- 9) tworzyć standardy opieki pielęgniarской oraz wdrażać je do praktyki pielęgniarской;
- 10) stosować odpowiednie przepisy prawa w działalności zawodowej;
- 11) określać zapotrzebowanie pacjentów na opiekę pielęgniarскую oraz opracowywać założenia pielęgniarской polityki kadrowej;
- 12) komunikować się z pacjentem, uwzględniając uwarunkowania kulturowe i wyznaniowe;
- 13) organizować i nadzorować pracę zespołu pielęgniarского i personelu pomocniczego;
- 14) prowadzić badania naukowe i upowszechniać ich wyniki;
- 15) wykorzystywać wyniki badań naukowych i światowy dorobek pielęgniarstwa dla rozwoju praktyki pielęgniarской;
- 16) zapewniać opiekę pacjentowi wentylovanemu mechanicznie w warunkach opieki długoterminowej stacjonarnej i domowej;

17) stosować metodykę nauczania oraz ewaluacji w realizacji zadań z zakresu kształcenia zawodowego.

II.3. W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- 1) dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;
- 2) formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgnięcia porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
- 3) okazywania dbałości o prestiż związany z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;
- 4) rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;
- 5) ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;
- 6) wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów

### III. Szczegółowe efekty uczenia się z uwzględnieniem charakterystyk drugiego stopnia

NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE		
Nr efektu	Treść	PRK
<b>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</b>		
A.W1.	modele i podejścia stosowane w psychologii zdrowia	P7S_WG
A.W2.	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie	
A.W3.	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia	
A.W4.	podejście salutogenetyczne podmiotowych uwarunkowań optymalnego stanu zdrowia i podejście patogenetyczne uwarunkowane chorobą	
A.W5.	procesy adaptacji człowieka do życia z przewlekłą chorobą i uwarunkowania tych procesów	
A.W6.	skutki prawne zdarzeń medycznych	
A.W7.	istotę błędów medycznych w pielęgniarstwie w kontekście niepowodzenia w działaniach terapeutyczno-pielęgnacyjnych	
A.W8.	system ubezpieczeń w zakresie odpowiedzialności cywilnej	
A.W9.	uwarunkowania prawne przetwarzania danych wrażliwych w systemie ochrony zdrowia	
A.W10.	poziomy uprawnień do udzielania świadczeń zdrowotnych przez pielęgniarkę w odniesieniu do poziomów kwalifikacji pielęgniarstwa	
A.W11.	metody zarządzania w systemie ochrony zdrowia	P7S_WG
A.W12.	zasady funkcjonowania organizacji i budowania struktur	
A.W13.	pojęcie kultury organizacyjnej i czynników ją determinujących	
A.W14.	mechanizmy podejmowania decyzji w zarządzaniu	
A.W15.	style zarządzania i znaczenie przywództwa w rozwoju pielęgniarstwa	
A.W16.	zasady świadczenia usług pielęgniarstwa i sposób ich finansowania	
A.W17.	specyfikę funkcji kierowniczych, w tym istotę delegowania zadań	
A.W18.	metody diagnozy organizacyjnej, koncepcję i teorię zarządzania zmianą oraz zasady zarządzania strategicznego	
A.W19.	problematykę zarządzania zasobami ludzkimi	
A.W20.	uwarunkowania rozwoju zawodowego pielęgniarstwa	
A.W21.	naukowe podstawy ergonomii w środowisku pracy	
A.W22.	modele i strategie zarządzania jakością	
A.W23.	podstawowe pojęcia z zakresu dydaktyki medycznej	
A.W24.	zasady przygotowania do działalności dydaktycznej	
A.W25.	metody nauczania i środki dydaktyczne stosowane w kształceniu przeddyplomowym i podyplomowym	
A.W26.	Europejską Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności	P7U_W
A.W27.	teorię pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger	
A.W28.	kulturowe uwarunkowania zapewnienia opieki z uwzględnieniem zachowań zdrowotnych i podejścia do leczenia	

A.W29.	różnice kulturowe i religijne w postrzeganiu człowieka i w komunikacji międzykulturowej	
	<b>W zakresie umiejętności student potrafi:</b>	
A.U1.	wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad osobą zdrową i chorą	
A.U2.	wskazywać metody radzenia sobie ze stresem	
A.U3.	oceniać zdarzenia w praktyce zawodowej pielęgniarki w kontekście zgodności z przepisami prawa oraz możliwości i sposobów dochodzenia roszczeń, a także wskazywać możliwości rozwiązania danego problemu	P7S_UW
A.U4.	kwifikować daną sytuację zawodową w odniesieniu do prawa cywilnego, karnego i zawodowego	
A.U5.	analizować przyczyny błędów medycznych i proponować działania zapobiegawcze	P7U_U
A.U6.	analizować strukturę zadań zawodowych pielęgniarek w kontekście posiadanych kwalifikacji	P7S_UW
A.U7.	stosować metody analizy strategicznej niezbędne dla funkcjonowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą	
A.U8.	organizować i nadzorować prace zespołów pielęgniarskich	P7S_UO
A.U9.	stosować różne metody podejmowania decyzji zawodowych i zarządczych	P7S_UW
A.U10.	planować zasoby ludzkie, wykorzystując różne metody, organizować rekrutację pracowników i realizować proces adaptacji zawodowej	P7S_UO
A.U11.	opracowywać plan rozwoju zawodowego własnego i podległego personelu pielęgniarskiego	P7S_UW
A.U12.	przygotowywać opisy stanowisk pracy dla pielęgniarek oraz zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności	
A.U13.	opracowywać harmonogramy pracy personelu w oparciu o ocenę zapotrzebowania na opiekę pielęgniarską	P7S_UO
A.U14.	nadzorować jakość opieki pielęgniarskiej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, w tym przygotować ten podmiot do zewnętrznej oceny jakości	P7S_UW
A.U15.	dobierać odpowiednie środki i metody nauczania w działalności dydaktycznej	
A.U16.	dokonywać weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się i organizacji procesu kształcenia zawodowego	P7S_UU
A.U17.	wykorzystywać w pracy zróżnicowanie w zakresie komunikacji interpersonalnej wynikające z uwarunkowań kulturowych, etnicznych, religijnych i społecznych	P7S_UW, P7S_UK
A.U18.	stosować w praktyce założenia teorii pielęgniarstwa wielokulturowego Madeleine Leininger	
A.U19.	rozpoznawać kulturowe uwarunkowania żywieniowe i transfuzjologiczne	P7S_UW
A.U20.	uwzględniać uwarunkowania religijne i kulturowe potrzeb pacjentów w opiece zdrowotnej	
A.U21.	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Kształcenia Językowego	P7S_UK

<b>ZAAWANSOWANA PRAKTYKA PIEŁĘGNIARSKA</b>		
<b>Nr efektu</b>	<b>Treść</b>	<b>PRK</b>
	<b>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</b>	
B.W1.	mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w ustroju zależne od wieku i problemów zdrowotnych	P7S_WG
B.W2.	regulacje prawne związane z refundacją leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego	
B.W3.	zasady ordynowania produktów leczniczych zawierających określone substancje czynne, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, oraz określonych wyrobów medycznych, w tym wystawiania na nie recept lub zleceń	
B.W4.	objawy i skutki uboczne działania leków zawierających określone substancje czynne	P7U_W
B.W5.	założenia organizacji i nadzoru epidemiologicznego w zakładach opieki zdrowotnej	
B.W6.	uwarunkowania występowania, kontroli i profilaktyki zakażeń szpitalnych w różnych oddziałach szpitalnych, z uwzględnieniem czynników etologicznych, w tym patogenów alarmowych	
B.W7.	zasady planowania, opracowania, wdrażania i nadzorowania działań zapobiegawczych oraz przeciwepidemicznych	

B.W8.	organizację i funkcjonowanie pracowni endoskopowej oraz zasady wykonywania procedur endoskopowych	
B.W9.	diagnostyczne i terapeutyczne możliwości endoskopii w zakresie przewodu pokarmowego, dróg oddechowych, urologii, ginekologii, laryngologii, anestezjologii i ortopedii	P7S_WG
B.W10.	zasady prowadzenia dokumentacji medycznej obowiązujące w pracowni endoskopowej	
B.W11.	założenia teoretyczne poradnictwa w pracy pielęgniarki bazujące na regulacjach prawnych i transteoretycznym modelu zmiany (Prochaska i DiClemente)	P7U_W
B.W12.	predyktory funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego, z uwzględnieniem choroby przewlekłej	P7S_WG
B.W13.	metody oceny stanu zdrowia pacjenta w poradnictwie pielęgniarskim	P7U_W
B.W14.	zasady postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych problemów zdrowotnych	P7S_WG
B.W15.	zasady doboru badań diagnostycznych i interpretacji ich wyników w zakresie posiadanych uprawnień zawodowych	
B.W16.	modele opieki koordynowanej funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach	P7U_W
B.W17.	regulacje prawne w zakresie koordynacji opieki zdrowotnej nad świadczeniobiorcą w systemie ochrony zdrowia	
B.W18.	zasady koordynowania programów zdrowotnych oraz procesu organizacji i udzielania świadczeń zdrowotnych w różnych obszarach systemu ochrony zdrowia	P7S_WG
B.W19.	zasady funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych w opiece zdrowotnej	
B.W20.	założenia i zasady opracowywania standardów postępowania pielęgniarskiego z uwzględnieniem praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (evidence based medicine) i w pielęgniarstwie (evidence based nursing practice)	
B.W21.	założenia i zasady tworzenia oraz ewaluacji programów zdrowotnych oraz metody edukacji terapeutycznej	P7U_W
B.W22.	zakres profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych	
B.W23.	procedurę i zakres bilansu zdrowia dziecka i osoby dorosłej	
B.W24.	badania profilaktyczne oraz programy profilaktyczne finansowane ze środków publicznych przez Narodowy Fundusz Zdrowia	
B.W25.	zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego i opieki nad pacjentami z nadciśnieniem tętniczym, zaburzeniami rytmu serca, przewlekłą niewydolnością krążenia oraz nowoczesne technologie wykorzystywane w terapii i monitorowaniu pacjentów z chorobami układu krążenia	
B.W26.	patomechanizm, objawy, diagnostykę i postępowanie pielęgniarskie w przewlekłej niewydolności oddechowej	
B.W27.	technikę badania spirometrycznego	
B.W28.	standardy specjalistycznej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych i technikach ciągłych (Continuous Renal Replacement Therapy, CRRT)	P7U_W
B.W29.	zasady funkcjonowania stacji dializ i leczenia nerkozastępczego (ciągła ambulatoryjna dializa otrzewnowa CADO, ambulatoryjna dializa otrzewnowa ADO, hemodializa, hiperalimentacja)	
B.W30.	przyczyny i zasady postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz opieki nad pacjentami z niewydolnością narządową	
B.W31.	zasady opieki nad pacjentem przed i po przeszczepieniu narządów	
B.W32.	zasady i metody prowadzenia edukacji terapeutycznej pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji w cukrzycy, astmie i przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc	
B.W33.	patomechanizm cukrzycy, astmy i przewlekłej obturacyjnej choroby płuc oraz powikłania i zasady koordynacji działań związanych z prowadzeniem edukacji terapeutycznej	
B.W34.	etiopatogenezę nowotworzenia, epidemiologię i profilaktykę chorób nowotworowych	
B.W35.	zasady leczenia i opieki nad pacjentem z chorobą nowotworową, w tym terapii spersonalizowanej	
B.W36.	zasady i sposoby pielęgnowania pacjenta po radioterapii i chemioterapii	P7U_W
B.W37.	metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne	
B.W38.	metody oceny ran przewlekłych i ich klasyfikację	
B.W39.	nowoczesne metody terapii i rolę hiperbarii tlenowej oraz terapii podciśnieniowej w procesie leczenia najczęściej występujących ran przewlekłych, w szczególności owrzodzeń żylnych, owrzodzeń niedokrwiennych, odleżyn, odmrożeń, zespołu stopy cukrzycowej	
B.W40.	zasady doboru opatrunków w leczeniu ran przewlekłych	P7U_W

B.W41.	zasady przygotowania pacjenta i jego rodziny w zakresie profilaktyki występowania ran oraz ich powikłań	
B.W42.	zasady oceny funkcjonowania przetoki jelitowej i moczowej oraz ich powikłań	
B.W43.	zasady przygotowania pacjenta z przetoką jelitową i moczową oraz jego rodziny do samoobserwacji i samoopieki oraz zasady doboru sprzętu stomijnego i jego refundacji	
B.W44.	metody oceny bólu w różnych sytuacjach klinicznych i farmakologiczne oraz nefarmakologiczne metody jego leczenia	
B.W45.	zasady współpracy z zespołem żywieniowym w planowaniu i realizacji metod, technik oraz rodzajów żywienia dojelitowego i pozajelitowego w ramach profilaktyki powikłań	
B.W46.	zasady stosowania nowoczesnych metod tlenoterapii, monitorowania stanu pacjenta leczonego tlenem i toksyczności tlenu	
B.W47.	wskazania i zasady stosowania wentylacji mechanicznej inwazyjnej i nieinwazyjnej oraz możliwe powikłania jej zastosowania	
B.W48.	wpływ choroby przewlekłej na funkcjonowanie psychofizyczne człowieka i kształtowanie więzi międzyludzkich	
B.W49.	przyczyny, objawy i przebieg depresji, zaburzeń lękowych oraz uzależnień	
B.W50.	zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjentem uzależnionym	P7U_W
B.W51.	zakres pomocy i wsparcia w ramach świadczeń oferowanych osobom z problemami zdrowia psychicznego i ich rodzinom lub opiekunom	
B.W52.	zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym chorobami degeneracyjnymi	
	<b>W zakresie umiejętności student potrafi:</b>	
B.U1.	dobierać i przygotowywać zapis form recepturowych leków zawierających określone substancje czynne, na podstawie ukierunkowanej oceny stanu pacjenta	
B.U2.	interpretować charakterystyki farmaceutyczne produktów leczniczych	
B.U3.	ordynować leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne oraz wystawiać na nie recepty lub zlecenia	P7S_UW
B.U4.	dobierać i zlecać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne w zależności od potrzeb pacjenta	
B.U5.	stosować zasady zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych oraz nadzoru epidemiologicznego w różnych zakładach opieki zdrowotnej	
B.U6.	planować i przeprowadzać edukację personelu w zakresie profilaktyki i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych	
B.U7.	wykorzystywać wskaźniki jakości zarządzania opieką pielęgniarską w nadzorze epidemiologicznym	
B.U8.	uczyć pacjenta i jego rodzinę postępowania przed planowanym i po wykonanym procesie diagnostyki i terapii endoskopowej	P7S_UW
B.U9.	współuczestniczyć w procesie diagnostyki i terapii endoskopowej	
B.U10.	przewodzić dokumentację medyczną w pracowni endoskopowej	
B.U11.	diagnozować zagrożenia zdrowotne pacjenta z chorobą przewlekłą	
B.U12.	oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej	
B.U13.	udzielać porad osobom zagrożonym uzależnieniami i uzależnionym, wykorzystując transteoretyczny model zmian (Prochaska i DiClemente)	
B.U14.	przygotowywać materiały edukacyjne dla pacjenta i jego rodziny w ramach poradnictwa zdrowotnego	
B.U15.	wykorzystywać zasoby technologiczne dla potrzeb poradnictwa zdrowotnego	P7S_UW
B.U16.	dobierać i stosować metody oceny stanu zdrowia pacjenta w ramach udzielania porad pielęgniarskich	
B.U17.	dokonywać wyboru i zlecać badania diagnostyczne w ramach posiadanych uprawnień zawodowych	
B.U18.	wdrażać działanie terapeutyczne w zależności od oceny stanu pacjenta w ramach posiadanych uprawnień zawodowych	
B.U19.	koordynować realizację świadczeń zdrowotnych dla pacjentów ze schorzeniami przewlekłymi	P7S_UO
B.U20.	opracowywać diagnozę potrzeb zdrowotnych i plan organizacji opieki oraz leczenia na poziomie organizacji i międzyinstytucjonalnym	
B.U21.	planować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych, z uwzględnieniem kryterium jakości i efektywności	
B.U22.	dostosowywać do rozpoznanych potrzeb zdrowotnych dostępne programy promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej	P7S_UW
B.U23.	wdrażać programy promocji zdrowia dla pacjentów i ich rodzin	
B.U24.	stosować wybrane metody edukacji zdrowotnej	
B.U25.	przewodzić działania w zakresie profilaktyki i prewencji chorób zakaźnych, chorób społecznych i chorób cywilizacyjnych	

B.U26.	reagować na swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy	
B.U27.	przygotowywać pacjenta z nadciśnieniem tętniczym, przewlekłą niewydolnością krążenia i zaburzeniami rytmu serca do samoopieki i samopielęgnacji	
B.U28.	planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji przy nadciśnieniu tętniczym, w przewlekłej niewydolności krążenia i przy zaburzeniach rytmu serca	P7S_UW
B.U29.	wykorzystywać nowoczesne technologie informacyjne do monitorowania pacjentów z chorobami układu krążenia	
B.U30.	wykonywać badania spirometryczne i interpretować ich wyniki	
B.U31.	sprawować specjalistyczną opiekę pielęgniarską nad pacjentem w przebiegu leczenia nerkozastępczego w technikach przerywanych oraz technikach ciągłych (Continuous Renal Replacement Therapy, CRRT)	
B.U32.	planować i przeprowadzać edukację terapeutyczną pacjenta, jego rodziny i opiekuna w zakresie samoobserwacji i samopielęgnacji podczas dializy i hemodializy	
B.U33.	planować i sprawować opiekę pielęgniarską nad pacjentem z niewydolnością narządową, przed i po przeszczepieniu narządów	
B.U34.	wykorzystywać aktualną wiedzę w celu zapewnienia wysokiego poziomu edukacji terapeutycznej pacjentów chorych na cukrzycę, ich rodzin i opiekunów	
B.U35.	planować i koordynować opiekę nad pacjentem chorym na cukrzycę	
B.U36.	motywować pacjenta chorego na cukrzycę do radzenia sobie z chorobą i do współpracy w procesie leczenia	
B.U37.	planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo	
B.U38.	stosować metody i środki łagodzące skutki uboczne chemioterapii i radioterapii	
B.U39.	rozpoznawać sytuację psychologiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia, a także udzielać mu wsparcia motywacyjno-edukacyjnego	P7S_UW
B.U40.	oceniać i klasyfikować rany przewlekłe	
B.U41.	dobierać opatrunki z uwzględnieniem rodzaju i stanu rany	
B.U42.	przygotowywać pacjenta i jego rodzinę do profilaktyki, samokontroli i pielęgnacji rany	
B.U43.	stosować nowoczesne techniki pielęgnacji przetok jelitowych i moczowych	
B.U44.	przygotowywać pacjenta ze stomią do samoopieki i zapewniać doradztwo w doborze sprzętu stomijnego	
B.U45.	oceniać natężenie bólu według skal z uwzględnieniem wieku pacjenta i jego stanu klinicznego	P7S_UW
B.U46.	dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu oraz stosować metody nefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta	
B.U47.	monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego	
B.U48.	przewodzić edukację pacjenta w zakresie samokontroli i samopielęgnacji w terapii bólu	
B.U49.	wykorzystywać standaryzowane narzędzia w przeprowadzaniu oceny stanu odżywienia pacjenta	
B.U50.	monitorować stan ogólny pacjenta w czasie leczenia żywieniowego	
B.U51.	przewodzić żywienie dojelitowe z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy perystaltycznej i żywienia pozajelitowego drogą żył centralnych i obwodowych	P7S_UW
B.U52.	przygotowywać sprzęt i urządzenia do wdrożenia wentylacji mechanicznej inwazyjnej, w tym wykonywać test aparatu	
B.U53.	obsługiwać respirator w trybie wentylacji nieinwazyjnej;	
B.U54.	przygotowywać i stosować sprzęt do prowadzenia wentylacji nieinwazyjnej	
B.U55.	zapewniać pacjentowi wentylovanemu mechanicznie w sposób inwazyjny kompleksową opiekę pielęgniarską	
B.U56.	komunikować się z pacjentem wentylovanym mechanicznie z wykorzystaniem alternatywnych metod komunikacji	
B.U57.	oceniać potrzeby zdrowotne pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego, a także planować interwencje zdrowotne	P7S_UW
B.U58.	analizować i dostosowywać do potrzeb pacjenta dostępne programy promocji zdrowia psychicznego	
B.U59.	rozpoznawać sytuację życiową pacjenta w celu zapobiegania jego izolacji społecznej	
B.U60.	przewodzić psychoedukację pacjenta z zaburzeniami psychicznymi, w tym depresją i zaburzeniami lękowymi, oraz pacjenta uzależnionego i	

	jego rodziny (opiekuna), a także stosować treningi umiejętności społecznych jako formę rehabilitacji psychiatrycznej;	
B.U61.	sprawować zaawansowaną opiekę pielęgniarką nad pacjentem z zaburzeniami układu nerwowego, w tym z chorobami degeneracyjnymi	

<b>BADANIA NAUKOWE I ROZWÓJ PIELEŃNIARSTWA</b>		
<b>Nr efektu</b>	<b>Treść</b>	<b>PRK</b>
	<b>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</b>	
C.W1.	kierunki, zakres i rodzaj badań naukowych w pielęgniarstwie	P7U_W
C.W2.	reguły dobrych praktyk w badaniach naukowych	
C.W3.	metody i techniki badawcze stosowane w badaniach naukowych w pielęgniarstwie	
C.W4.	zasady przygotowywania baz danych do analiz statystycznych	P7S_WG
C.W5.	narzędzia informatyczne, testy statystyczne i zasady opracowywania wyników badań naukowych	
C.W6.	źródła naukowej informacji medycznej	
C.W7.	sposoby wyszukiwania informacji naukowej w bazach danych	P7U_W
C.W8.	zasady praktyki opartej na dowodach naukowych w medycynie (evidence based medicine) i w pielęgniarstwie (evidence based nursing practice)	
C.W9.	systemy kształcenia przeddyplomowego i podyplomowego pielęgniarek w wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej	
C.W10.	procedurę uznawania kwalifikacji zawodowych pielęgniarek w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej	
C.W11.	systemy opieki pielęgniarstwiej i współczesne kierunki rozwoju opieki pielęgniarstwiej	
C.W12.	zasady dostępu obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej do świadczeń zdrowotnych w świetle prawa Unii Europejskiej	P7S_WG
C.W13.	rolę i priorytety polityki zdrowotnej Światowej Organizacji Zdrowia oraz Komisji Europejskiej	
	<b>W zakresie umiejętności student potrafi:</b>	
C.U1.	wskazywać kierunki i zakres badań naukowych w pielęgniarstwie	P7U_U
C.U2.	zaplanować badanie naukowe i omówić jego cel oraz spodziewane wyniki	
C.U3.	przeprowadzić badanie naukowe, zaprezentować i zinterpretować jego wyniki oraz odnieść je do aktualnego stanu wiedzy	
C.U4.	przygotowywać bazy danych do obliczeń statystycznych	
C.U5.	stosować testy parametryczne i nieparametryczne dla zmiennych zależnych i niezależnych	
C.U6.	korzystać ze specjalistycznej literatury naukowej krajowej i zagranicznej, naukowych baz danych oraz informacji i danych przekazywanych przez międzynarodowe organizacje i stowarzyszenia pielęgniarstwiej	P7S_UW
C.U7.	przygotowywać rekomendacje w zakresie opieki pielęgniarstwiej w oparciu o dowody naukowe	P7U_U

#### IV. Program studiów

Realizowany we WSN o Z w Bydgoszczy program studiów (Pielęgniarstwo II stopnia) spełnia wymagania scharakteryzowane w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, dotyczących kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy. Program uwzględnia aktualne potrzeby rynku pracy oraz wymogi określone w Ustawie o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. 2011, Nr 174, poz. 1039) oraz zalecenia Ministra Edukacji i Nauki, Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych, jak i Naczelnej Izby Pielęgniarek i Położnych.

Uzupełniające studia magisterskie (studia II stopnia) na kierunku Pielęgniarstwo prowadzone są w systemie niestacjonarnym (studia stacjonarne również zostały zaplanowane, jednak ze względu na brak zainteresowania nie są prowadzone).

Struktura uzupełniających studiów magisterskich na kierunku pielęgniarstwo uwarunkowana jest następującymi wytycznymi:

- studia prowadzone są w formie studiów niestacjonarnych o profilu praktycznym;
- kierunek studiów mieści się w obszarze kształcenia z zakresu nauk o zdrowiu i nauk medycznych;
- kształcenie trwa 4 semestry (2 lata);

- liczba punktów ECTS (European Credit Transfer System) konieczna do ukończenia studiów drugiego stopnia wynosi nie mniej niż 120;
- łączna liczba zajęć dydaktycznych (kontaktowych) na studiach niestacjonarnych wynosi 1371 godzin;
- integralną częścią programu studiów jest praktyka zawodowa, realizowana w łącznym wymiarze 200 godzin (10ECTS);
- sekwencja zajęć teoretycznych oraz praktycznych ujętych w programie studiów sprzyja realizacji zakładanych efektów uczenia się;
- realizowane kształcenie uwzględnia grupy szczegółowych efektów uczenia się scharakteryzowanych w standardzie:

A. Nauki społeczne i humanistyczne – 270 godz., 23 ECTS;

B. Zaawansowana praktyka pielęgniarska – 510 godz., 40 ECTS;

C. Badania naukowe i rozwój pielęgniarstwa – 170 godz., 15 ECTS;

D. praktyki zawodowe – 200 godz., 10 ECTS;

oraz

Zajęcia do dyspozycji uczelni – 150 godz., 12 ECTS;

Zajęcia do wyboru – 6 ECTS

Praca magisterska i egzamin dyplomowy – 20 ECTS.

Charakterystykę kształcenia realizowanego w ramach poszczególnych przedmiotów stanowią karty przedmiotów (sylabusy). Każda karta przedmiotu zawiera następujące informacje:

- nazwa przedmiotu
- język wykładowy
- typ przedmiotu (obowiązkowy/ fakultatywny)
- usytuowanie przedmiotu w planie studiów (rok studiów/semestr)
- nazwisko prowadzącego (nazwiska prowadzących)
- formuła przedmiotu (wykłady, ćwiczenia, konwersatorium, seminarium, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe)
- wymagania wstępne (jeśli obowiązują)
- liczba godzin dydaktycznych z podziałem na formę zajęć
- liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu
- założenia i cele przedmiotu
- metody dydaktyczne
- formę i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu
- treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji
- zamierzone efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych
- wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu
- bilans punktów ECTS – obciążenie pracą studenta
- macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do form zajęć.

Metody kształcenia na kierunku pielęgniarstwo obligatoryjnie powinny być zorientowane na motywowanie studentów do aktywnego udziału w procesie uczenia się oraz umożliwienie opanowania wiedzy i nabycia umiejętności z wykorzystywania ich w praktyce. Podczas zajęć nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące kształcenie są zobowiązane do stosowania nowoczesnych metod kształcenia m.in. metody problemowej, metody uczenia się przez odkrywanie czy dyskusji. W kształceniu praktycznym należy stosować przede wszystkim metody aktywizujące, t.j. metodę symulacji medycznej niskiej wierności, w tym metodę czterech kroków, metodę *peer to peer*, metodę „mistrz – uczeń”, metodę przypadków (metoda sytuacyjna), dyskusję dydaktyczną a także pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktążem, metodę projektów oraz uczestnictwo w pracy.

## V. Metody weryfikacji i potwierdzania efektów uczenia się

Celem weryfikacji i oceny osiągniętych przez studentów efektów uczenia się będzie określenie i potwierdzenie czy i w jakim stopniu student osiągnął poszczególne efekty ujęte w kategoriach: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Na początku zajęć z każdego przedmiotu, studenci będą informowani przez prowadzących zajęcia o warunkach jego zaliczenia, tj. przyjętych zasadach oceniania oraz o metodach weryfikacji poszczególnych efektów zdefiniowanych dla każdego przedmiotu w sylabusie. Istotne jest to, iż każdy student będzie mógł samodzielnie zapoznać się z treścią karty przedmiotu drogą internetową, po zalogowaniu, i sprawdzić w oparciu o jakie kryteria nastąpi weryfikacja stopnia osiągnięcia przez niego poszczególnych efektów.

Przyjęty w Uczelni system weryfikacji i oceniania zakłada, iż:

- każdy przedmiot zdefiniowany w planie studiów, któremu przypisano pkt ECTS będzie podlegał egzaminowi lub zaliczeniu na ocenę, a tym samym każdy semestr będzie się kończył sesją egzaminacyjną;
- warunkiem zaliczenia danego przedmiotu będzie osiągnięcie wszystkich założonych efektów przedmiotowych na co najmniej poziomie progu zaliczeniowego;
- próg zaliczeniowy danego efektu będzie określony na poziomie pozwalającym studentowi na kontynuowanie studiów na wyższych semestrach, bez uszczerbku dla dalszego prawidłowego procesu edukacji;
- zbiorcza weryfikacja i ocena efektów kształcenia dla całego programu studiów określonych w standaryzowanych efektach kierunkowych będzie dokonywana w procesie dyplomowania studenta.

Skomponowane dla poszczególnych przedmiotów metody i formy weryfikacji efektów uczenia się będą zróżnicowane i dobierane przez prowadzącego przedmiot w taki sposób, aby można było dokonać właściwej oceny poziomu osiągniętych efektów w kategorii: wiedzy, umiejętności i kompetencji.

Stosowane będą następujące metody weryfikacji tych efektów:

- egzaminy pisemne opisowe ograniczone czasowo (eseje, raporty oraz pisemne odpowiedzi na krótkie ustrukturyzowane pytania *SSQ*) – dla sprawdzenia wiedzy teoretycznej i niektórych elementów wiedzy praktycznej;
- egzaminy pisemne testowe ograniczone czasowo:
  - testy z pytaniami zamkniętymi wielokrotnego wyboru *MCQ* – dla sprawdzenia wiedzy teoretycznej,
  - testy z uszeregowaniem odpowiedzi *ROQ* - dla weryfikacji analitycznego myślenia i interpretacji,
  - testy wielokrotnej odpowiedzi *MRQ* dla sprawdzenia wiedzy teoretycznej i niektórych elementów wiedzy praktycznej,
  - testy dopasowania oraz wybranego wyboru *MCQ* – dla sprawdzenia poszczególnych komponentów wiedzy teoretycznej i praktycznej,
  - testy wyboru Tak/Nie;
- egzaminy ustne tradycyjne – gdzie student będzie udzielał odpowiedzi na wylosowany zestaw pytań – dla sprawdzenia wiedzy oraz niektórych umiejętności i kompetencji. Sprawdzanie wiedzy będzie przebiegać na poziomie wyższym niż sama znajomość faktów.

Ocenie będzie podlegać przede wszystkim poziom zrozumienia posiadanej wiedzy, umiejętność analizy, syntezy oraz rozwiązywania problemów;

- egzaminy ustne standaryzowane (OSCE) i jego modyfikacje (Mini-Cex) – dla standaryzowanej oceny umiejętności w warunkach symulowanych;
- cząstkowe ocenianie wykonywanych zadań praktycznych w pracowniach umiejętności pielęgniarskich w warunkach symulowanych i w warunkach naturalnych w podmiotach leczniczych oraz w trakcie obserwacji ćwiczeń wraz z prezentacją uzyskanych wyników realizowanych indywidualnie, zespołowo i w grupach – dla weryfikacji wszystkich komponentów efektów uczenia się;
- egzamin praktyczny – dla sprawdzenia wiedzy praktycznej, umiejętności oraz niektórych kompetencji społecznych.

Zaliczenie wykładów, ćwiczeń i zajęć praktycznych realizowanych w ramach danego przedmiotu będzie odbywało się oddzielnie. Poziom osiągnięcia przez studenta poszczególnych efektów przedmiotowych, będzie odzwierciedlony w uzyskanej ocenie (skala obowiązująca w Uczelni: 3, 3.5, 4, 4.5, 5).

Całościowy miernik stopnia osiągnięcia wszystkich założonych efektów uczenia się dla uzyskania tytułu zawodowego magistra pielęgniarstwa, odzwierciedlony jest w ocenie końcowej ze studiów oraz egzaminie dyplomowym. Warunkiem ukończenia studiów jest osiągnięcie wszystkich określonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, a w szczególności złożenie z wynikiem pozytywnym wszystkich egzaminów i zaliczeń na ocenę przewidzianych planem i programem studiów, uzyskanie wymaganej programem studiów liczby 120 punktów ECTS, spełnienie innych wymagań programowych, w tym odbycie studenckich praktyk zawodowych, oraz złożenie egzaminów końcowych w formie Mini OSCE z wynikiem pozytywnym, a następnie złożenie pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego.

Egzaminy końcowe – zgodnie z zaleceniami standardu ministerialnego – mają formę sprawdzianu całości umiejętności praktycznych lub klinicznych nabytych w trakcie kształcenia praktycznego z zakresu podstaw opieki pielęgniarstwa i opieki specjalistycznej. W swej istocie mają charakter egzaminu standaryzowanego OSCE, gdzie w warunkach symulowanych, student jest zobligowany do wykonania czynności lub zadania w pięciu stacjach zadaniowych. Egzaminy przeprowadzają komisje egzaminacyjne w okresie ostatniego roku akademickiego w terminie określonym przez Rektora Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu. Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminów końcowych jest warunkiem niezbędnym do złożenia pracy magisterskiej i przystąpienia do egzaminu dyplomowego.

Proces dyplomowania obejmuje złożenie pracy magisterskiej oraz egzaminu dyplomowego. Egzamin składa się z dwóch części: teoretycznej i praktycznej, a swym zakresem obejmuje sprawdzenie wiedzy i umiejętności nabytych w całym okresie studiów. Część praktyczna egzaminu odbywała się w warunkach naturalnych, zaś część teoretyczna w formie egzaminu pisemnego.

Weryfikacja stopnia oryginalności pracy dyplomowej i ewentualnego naruszenia praw autorskich jest dokonywana poprzez badanie każdej pracy dyplomowej na poszczególnych etapach jej powstawania, a w sposób szczególny po jej zakończeniu w programie antyplagiatowym.

Podczas egzaminu dyplomowego na uzupełniających studiach magisterskich obowiązuje następujący porządek:

1. Egzamin dyplomowy na studiach drugiego stopnia na kierunku Pielęgniarstwo składa się z części teoretycznej i praktycznej; odbywa się przed komisją egzaminacyjną powołaną przez Rektora Wyższej Szkoły Nauk o Zdrowiu.
2. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:
  - osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się zawartych w programie studiów, a tym samym uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich egzaminów i zaliczeń przewidzianych w planie studiów i programie nauczania, oraz zaliczenie praktyk zawodowych,
  - uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej od promotora i recenzenta.
3. Termin egzaminu dyplomowego podawany jest do wiadomości studentów przez Rektora.

#### Organizacja i przebieg części teoretycznej egzaminu dyplomowego

1. Egzamin dyplomowy – część teoretyczna – składa się z egzaminu testowego i obrony pracy dyplomowej.
2. Wynik części teoretycznej egzaminu dyplomowego ustala się w oparciu o średnią arytmetyczną ocen uzyskanych z:
  - a) części testowej egzaminu,
  - b) części teoretycznej obrony pracy dyplomowej (następującej po złożeniu z wynikiem pozytywnym części praktycznej egzaminu dyplomowego).
3. Część testowa egzaminu dyplomowego odbywa się przed Komisją Egzaminacyjną, w której skład wchodzi: Przewodniczący Komisji oraz członkowie – nauczyciele akademicy legitymujący się wykształceniem zawodowym i prawem wykonywania zawodu pielęgniarstwa/pielęgniarskiego lub lekarza w liczbie od 3 do 5 członków.
4. Student zgłasza się na egzamin testowy na 15 minut przed jego rozpoczęciem z dowodem osobistym (legitymacją studencką) lubi innym dokumentem ze zdjęciem potwierdzającym tożsamość.
5. W trakcie egzaminu testowego student nie może korzystać z żadnych pomocy dydaktycznych. Telefon komórkowy powinien być wyłączony lub oddany do depozytu. Zabronione jest korzystanie z wszelkich urządzeń elektronicznych rejestrujących obraz i dźwięk oraz utrwalających treść pytań testowych. W przypadku stwierdzenia przez Komisję Egzaminacyjną naruszenia tych zakazów, egzamin testowy dla naruszającego zakazy studenta jest przerywany. Student otrzymuje ocenę niedostateczną.

6. Egzamin testowy części teoretycznej egzaminu dyplomowego ma charakter pisemny. Składa się z 80 pytań testowych jednokrotnego wyboru. Każde pytanie testowe składa się z jednego werstraktora i czterech destruktora.
7. Pytania testowe obejmują wiedzę specjalistyczną w zakresie programowym realizowanym w trakcie studiów drugiego stopnia oraz zadania problemowe zgodnie z sylwetką absolwenta, w tym:
  - a) 60 pytań z zakresu opieki specjalistycznej,
  - b) 20 pytań z zakresu nauk społecznych oraz przedmiotów do wyboru i modułu dodatkowego.
8. Pytania testowe są opracowywane przez nauczycieli akademickich prowadzących kształcenie na kierunku „pielęgniarstwo”, a wybierane i zatwierdzane przez Przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej.
9. Egzamin testowy trwa 90 minut.
10. Warunkiem pozytywnego zaliczenia egzaminu testowego jest uzyskanie co najmniej 65% poprawnych odpowiedzi. Wynik egzaminu ustala się w sposób następujący:
  - 94% i więcej – bardzo dobry (5,0),
  - 87% - 93% – dobry plus (4,5),
  - 81% - 86% – dobry (4,0),
  - 75% - 80% – dostateczny plus (3,5),
  - 65% - 74% – dostateczny (3,0),
  - poniżej 65% - niedostateczny (2,0).
11. Z egzaminu testowego sporządza się protokół egzaminu dyplomowego – część testowa.
12. Wyniki egzaminu testowego ogłasza przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej z zachowaniem przepisów prawa w zakresie RODO.
13. Student, który nie zaliczył egzaminu testowego nie może przystąpić do części praktycznej egzaminu dyplomowego oraz obrony pracy dyplomowej i jest to równoznaczne z niezdaniem egzaminu dyplomowego oraz uzyskaniem oceny niedostatecznej.
14. Student, który uzyskał z egzaminu dyplomowego ocenę niedostateczną lub nie przystąpił do niego w wyznaczonym terminie z przyczyn nieusprawiedliwionych, może przystąpić do niego w drugim terminie wyznaczonym przez Rektora, jest to termin ostateczny.
15. W przypadku niezdania lub nie przystąpienia do egzaminu dyplomowego w drugim terminie, student zostaje skreślony z listy studentów.

#### Organizacja i przebieg części praktycznej egzaminu dyplomowego

1. Warunkiem przystąpienia do części praktycznej egzaminu dyplomowego na studiach drugiego stopnia jest uzyskanie co najmniej oceny dostatecznej z egzaminu testowego składanego w części teoretycznej egzaminu dyplomowego.
2. Część praktyczna egzaminu dyplomowego odbywa się przed Komisją Egzaminacyjną, w której skład wchodzi: Przewodniczący Komisji oraz członkowie – nauczyciele akademicy legitymujący się wykształceniem zawodowym i prawem wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza lub lekarza w liczbie od 3 do 5 członków - egzaminatorów.
3. W składzie Komisji, o której mowa w ust. 2 może uczestniczyć także przedstawiciel podmiotu leczniczego na terenie, którego przeprowadzany jest egzamin dyplomowy oraz przedstawiciel Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych.
4. Zadania egzaminacyjne do realizacji w trakcie części praktycznej egzaminu dyplomowego przygotowują egzaminatorzy i są przechowywane przez przewodniczącego Komisji Egzaminacyjnej.
5. Egzamin w części praktycznej ma charakter egzaminu standaryzowanego OSCE, gdzie w warunkach naturalnych, student wykonuje określone zadania.
6. W dniu egzaminu praktycznego, Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej dostarcza zadania egzaminacyjne, które następnie w obecności Komisji są losowane przez zdających.

7. Każde zadanie egzaminacyjne zawiera imię i nazwisko pacjenta, jego wiek i rozpoznanie lekarskie, nazwisko i imię lekarza prowadzącego oraz pielęgniarki/pielęgniara opiekującego się pacjentem, oddział i numer sali chorego.

8. W ramach wykonania zadania – zdający ma wykonać następujące czynności:

- a) objąć pacjenta profesjonalną opieką pielęgniarską,
- b) wykonać zadania wynikające z poszczególnych etapów procesu pielęgnowania,
- c) złożyć sprawozdanie z procesu pielęgnowania.

9. Część praktyczna egzaminu dyplomowego trwa 8 godzin dydaktycznych (360 minut) z 30 minutową przerwą na posiłek w obecności członka Komisji Egzaminacyjnej.

10. W trakcie egzaminu student nie może korzystać z żadnych pomocy dydaktycznych. Telefon komórkowy powinien być wyłączony lub oddany do depozytu. Zabronione jest korzystanie z wszelkich urządzeń elektronicznych rejestrujących obraz i dźwięk. W przypadku stwierdzenia przez Komisję Egzaminacyjną naruszenia tych zakazów, egzamin dla naruszającego zakazy studenta jest przerywany. Student otrzymuje ocenę niedostateczną

11. Członkowie Komisji Egzaminacyjnej wpisują wyniki egzaminu praktycznego do arkuszy ocen egzaminu dyplomowego część praktyczna, podawane są do wiadomości zdających w tym samym dniu.

12. W przypadku uzyskania z części praktycznej egzaminu dyplomowego oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionego nie przystąpienia do tego egzaminu w ustalonym terminie Rektor wyznacza drugi termin, jako ostateczny. Powtórny egzamin nie może się odbyć wcześniej, niż przed upływem jednego miesiąca i nie później niż po upływie 2 miesięcy od daty pierwszego egzaminu.

13. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z egzaminu dyplomowego w drugim terminie, student zostaje skreślony z listy studentów.

#### Organizacja i przebieg obrony pracy dyplomowej

1. Warunkiem przystąpienia do obrony pracy dyplomowej na studiach drugiego stopnia na kierunku pielęgniarstwo jest:

- a) złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu testowego w części teoretycznej egzaminu dyplomowego;
- b) złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu dyplomowego w części praktycznej;
- c) uzyskanie pozytywnej oceny z pracy magisterskiej i pozytywnej jej recenzji.

2. Obrona pracy dyplomowej odbywa się przed Komisją Egzaminacyjną powołaną przez Rektora składzie: Przewodniczący, promotor pracy magisterskiej, recenzent pracy magisterskiej.

3. Obrona pracy dyplomowej trwa od 15 do 25 minut i polega na ustnym przedstawieniu założeń pracy dyplomowej lub dokonaniu prezentacji oraz podjęciu dyskusji w zakresie przedstawianego problemu badawczego. W ramach obrony, dyplomant odpowiada na pytania członków Komisji Egzaminacyjnej.

4. Skala ocen z obrony pracy magisterskiej przedstawia się następująco:

- a) dyplomant uzyskuje ocenę bardzo dobry (5,0) – jeżeli odpowiedzi są w pełni wyczerpujące stosownie do aktualnej wiedzy i treści pytań, a warsztat językowy ma charakter naukowy, wypowiedzi pozwalają na założenie pełnych umiejętności rozumienia i rozwiązywania problemów medycznych w dziedzinie pielęgniarstwa;
- b) dyplomant uzyskuje ocenę dobry plus (4,5) – jeżeli odpowiedzi są znacznym stopniu wyczerpujące i zgodne z aktualną wiedzą i treścią pytań, a warsztat językowy i naukowy pozwala na założenie znacznych (minimalnie niepełnych) umiejętności rozumienia i rozwiązywania problemów medycznych w dziedzinie pielęgniarstwa;
- c) dyplomant uzyskuje ocenę dobry (4,0) – jeżeli odpowiedzi są w dużym, ale mniejszym niż na ocenę 4,5 stopniu wyczerpujące, zgodne z aktualną wiedzą i treścią pytań, a warsztat językowy i naukowy poprawny, pozwalający na założenie nieznacznych trudności rozumienia i rozwiązywania problemów medycznych w dziedzinie pielęgniarstwa;
- d) dyplomant uzyskuje ocenę dostateczny plus (3,5) – jeżeli odpowiedzi są niewyczerpujące, ale zgodne z aktualną wiedzą i treścią pytań, a warsztat językowy w dużym stopniu potoczny, co pozwala na założenie umiarkowanych trudności w rozumienia i rozwiązywania problemów klinicznych w dziedzinie pielęgniarstwa;
- e) dyplomant uzyskuje ocenę dostateczny (3,0) – jeżeli odpowiedzi są niewyczerpujące, i nie w pełni zgodne z aktualną wiedzą i (lub) treścią pytań, a warsztat językowy poprawny, ale nie naukowy, co pozwala na założenie istotnych, ale nie dyskwalifikujących trudności w rozumienia i rozwiązywania problemów klinicznych w dziedzinie pielęgniarstwa

- f) dyplomant uzyskuje ocenę niedostateczny (2,0) – jeżeli odpowiedzi są fragmentaryczne lub niezgodne z treścią pytań, znaczne luki w aktualnej wiedzy, język potoczny, znaczny poziom trudności w rozumieniu i rozwiązaniu problemu klinicznego.

5. Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej ogłasza wyniki obrony pracy dyplomowej po zakończeniu egzaminów w danym dniu.

#### Postanowienia końcowe:

1. Ostateczny wynik studiów ustala się zgodnie z Regulaminem Studiów.
2. Z przebiegu egzaminu dyplomowego sporządza się protokół. Do protokołu dołącza się dokumentację z przebiegu obu części Egzaminu.

## **VI. Praktyki zawodowe**

Nieodłączną częścią programu studiów pielęgniarskich drugiego stopnia są praktyki zawodowe, w łącznej liczbie 200 godzin dydaktycznych (10 pkt. ECTS).

Celem kształcenia praktycznego jest nabycie przez studenta wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania zadań zawodowych magistra pielęgniarstwa oraz kształtowanie postaw w zakresie kompetencji społecznych, zgodnych z założonymi efektami uczenia się.

Praktyki zawodowe odbywają się w naturalnych warunkach pracy, co przyczynia się do rozwoju aktywności i kreatywności studentów. Praktyki zawodowe obligatoryjnie realizowane są pod kierunkiem osoby posiadającej tytuł magistra pielęgniarstwa oraz prawo wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza, a nadzór nad realizacją praktyk sprawuje Opiekun praktyk ze strony uczelni.

Wszystkie umiejętności praktyczne, uzyskane przez studenta w trakcie praktyk zawodowych są dokumentowane w „Dzienniku praktyki zawodowej”.

Celem praktyki zawodowej studentów uzupełniających studiów magisterskich na kierunku pielęgniarstwo jest:

- uzupełnienie i poszerzenie wiedzy zdobytej podczas studiów i rozwijanie umiejętności jej wykorzystania w praktyce;
- kształtowanie umiejętności oraz kompetencji niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, zawartych w standardach kształcenia dla tego kierunku;
- poznanie struktur oraz algorytmów funkcjonowania instytucji ochrony zdrowia;
- przygotowanie studenta do samodzielności i odpowiedzialności za powierzone mu zadania.

Praktyki realizowane są w czasie trwania zajęć oraz w miesiącach wakacyjnych. Nieobecność studenta podczas praktyk może być usprawiedliwiona jedynie z powodu choroby studenta (zwolnienie lekarskie) a godziny nieobecności odrobione.

W czasie trwania praktyk student jest zobowiązany do:

- posiadania ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW), ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej (OC) oraz ważnych badań lekarskich;
- posiadania aktualnego badania sanitarno-epidemiologicznego;
- szczepienia przeciw WZW typu B;
- posiadania ochronnego ubrania medycznego wraz identyfikatorem imiennym;
- posiadania obowiązkowej dokumentacji niezbędnej do zaliczenia praktyk;
- przestrzegania przepisów obowiązujących w miejscu odbywania praktyk;
- pokrycia kosztów za ewentualnie wyrządzone szkody.

Przed rozpoczęciem praktyk opiekun praktyk ze strony Uczelni zaznajamia studentów z programem praktyk, zakresem zadań i czynności praktycznych oraz sposobem ich realizacji.

Program studiów obejmuje realizację obowiązkowych praktyk w łącznym wymiarze 200 godzin/10 pkt. ECTS w następujących zakresie:

Zakres praktyk zawodowych	Liczba godzin	Semestr	ECTS
Zarządzanie w pielęgniarstwie	20	3	1
Edukacja terapeutyczna w wybranych chorobach przewlekłych	40	4	2
Opieka onkologiczna	40	4	2
Wentylacja mechaniczna długoterminowa w opiece stacjonarnej i domowej	40	4	2
Pracownia endoskopowa	40	4	2
Podstawowa opieka zdrowotna (gabinet pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i gabinet lekarza podstawowej opieki zdrowotnej)	20	3	1
Razem	200	-	10

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie studenckiej praktyki zawodowej została określona w regulaminie tej praktyki i jest także zamieszczona w sylabusie praktyki. Ocena praktyk będzie miała charakter merytoryczny, tj. będzie dokonywana na podstawie prawidłowości i rzetelności wykonywanych zadań, weryfikacji i ocenie poszczególnych efektów określonych dla praktyk zawodowych i formułowana w postaci szczegółowej opinii. Praktyki będą podlegały zaliczeniu i wpisowi do karty osiągnięć studenta przez uczelnianego opiekuna praktyk. Podstawą zaliczenia praktyk będą wpisy i uwagi w dzienniku praktyk oraz wyniki kontroli przeprowadzonych przez uczelnianego opiekuna praktyk. Zaliczenie praktyki będzie następowało na podstawie wystawionej w dzienniku praktyk pisemnej opinii przez opiekuna merytorycznego (ze strony pracodawcy) oraz dostarczonego w wyznaczonym terminie, uzupełnionego, dziennika praktyk. Opiekun merytoryczny praktyk będzie potwierdzał realizację założonych efektów uczenia się w dzienniku praktyk oraz na przeznaczonym do tego celu oświadczeniu.